

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 87/14
v Luxemburgu 19. júna 2014

Návrhy generálneho advokáta vo veci C-268/13
Elena Petru/Casa Județeană de Asigurări de Sănătate Sibiu y Casa
Națională de Asigurări de Sănătate

Generálny advokát Cruz Villalón zastáva názor, že členský štát je povinný povoliť poskytnutie zdravotníckej služby v inom štáte Únie, ak nemožnosť poskytnúť ju na jeho území vyplýva z dočasného a prechodného nedostatku jeho zdravotníckych zariadení

Generálny advokát sa však domnieva, že ak ide o problém štrukturálnej povahy, členský štát nemá povinnosť povoliť poskytnutie tejto služby v inom štáte, okrem prípadu, ak toto povolenie neohroží životaschopnosť jeho systému sociálneho zabezpečenia

Podľa práva Únie¹ zamestnancovi možno povoliť odísť na územie iného členského štátu, aby mu tam bola poskytnutá starostlivosť zodpovedajúca jeho stavu, pričom má v tomto inom členskom štáte nárok na dávky, ktoré potrebuje, ako by bol poistený v systéme sociálneho zabezpečenia uvedeného štátu, s tým, že náklady mu nahradí štát bydliska. Členský štát bydliska nemôže odmietnuť udeliť takéto povolenie, pokiaľ starostlivosť, ktorú zamestnanec potrebuje, patrí medzi dávky stanovené jeho právnymi predpismi a keď starostlivosť nemôže byť zamestnancovi poskytnutá v čase zvyčajne potrebnom na získanie tejto starostlivosti na jeho území s ohľadom na jeho súčasný zdravotný stav alebo pravdepodobný ďalší priebeh ochorenia.

Pani Petru, rumunská štátna príslušníčka, trpí závažným ochorením a pre jeho zhoršenie musela byť prijatá do špecializovaného zdravotníckeho zariadenia v Temešvári (Rumunsko), kde sa zistilo, že jej zdravotný stav je natoľko závažný, že si vyžaduje neodkladný zákrok. Počas svojho prijatia v uvedenom zariadení pani Petru zistila značný nedostatok základného materiálneho vybavenia a preplnenie kapacít zariadenia, preto vzhľadom na závažnosť chirurgického zákroku, ktorému sa mala podrobiť, požiadala o povolenie operácie v Nemecku.

Hoci jej žiadosť bola zamietnutá, pani Petru sa rozhodla, že operáciu podstúpi v Nemecku. Celkové náklady na zákrok dosiahli približne 18 000 eur, o náhradu ktorých žiada rumunské orgány.

Tribunalul Sibiu (Vyšší súd v Sibiu, Rumunsko), ktorý rozhoduje vo veci, žiada Súdny dvor, aby určil, či sa má všeobecný nedostatok základného zdravotníckeho vybavenia v štáte bydliska považovať za situáciu, v ktorej poskytnutie starostlivosti nie je možné, takže štátny príslušník tohto členského štátu môže uplatniť svoje právo na získanie povolenia pre poskytnutie starostlivosti v inom členskom štáte na náklady systému sociálneho zabezpečenia štátu, v ktorom má bydlisko.

Napriek existencii judikatúry Súdneho dvora v tejto oblasti **ide o prvý prípad, keď je potreba poskytnutia lekárskej starostlivosti v inom členskom štáte založená na nedostatku materiálu v štáte bydliska.**

Vo svojich dnes prednesených návrhoch generálny advokát Cruz Villalón analyzuje dve odlišné otázky: 1. či sa nedostatok alebo neexistencia vybavenia v zdravotníckom zariadení za určitých okolností môže rovnať situácii, v ktorej v uvedenom štáte nemožno v primeranom čase uskutočniť

¹ Nariadenie (EHS) č. 1408/71 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov, samostatne zárobkovo činné osoby a ich rodinných príslušníkov, ktorí sa pohybujú v rámci Spoločenstva, v znení zmenenom, doplnenom a konsolidovanom nariadením Rady (ES) č. 118/97 z 2. decembra 1996 (Ú. v. ES L 28, 1997, s. 1; Mim. vyd. 05/003, s. 3). Skutkové okolnosti konania vo veci samej nastali pred nadobudnutím účinnosti novelizácie vykonanej nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 592/2008 zo 17. júna 2008 (Ú. v. EÚ L 177, s. 1).

určitý zdravotnícky výkon, ktorý však patrí do zoznamu výkonov hrazených jeho systémom sociálneho zabezpečenia, a 2. či je to tak aj v prípade, ak uvedená neexistencia alebo nedostatky v zdravotníckych zariadeniach sú štrukturálnej povahy.

Po pripomenutí, že zdravotnícke služby, vrátane verejných zdravotníckych služieb, predstavujú služby hospodárskej povahy podliehajúce ustanoveniam o voľnom pohybe, generálny advokát zdôrazňuje, že hoci členské štáty môžu podmieniť poskytnutie týchto služieb v inom členskom štáte na náklady štátu bydliska povolením, odmietnuť povolenie môžu len vtedy, ak rovnakú alebo rovnako účinnú liečbu možno poskytnúť v primeranom čase na ich území.

Generálny advokát rekapituluje judikatúru v tejto oblasti, uvádzajúc, že pacient z členského štátu, ktorý je poistencom systému verejného zdravotného poistenia, má právo odísť do iného štátu Únie na náklady systému sociálneho zabezpečenia štátu, v ktorom má bydlisko, ak pacientovi možno poskytnúť v primeranom čase rovnakú alebo rovnako účinnú liečbu v tomto inom štáte a nie v štáte bydliska. V takom prípade systém, v ktorom je pacient poistený, hradí jeho výdavky v zahraničí. Ak sa tieto podmienky nesplnia, pacient má možnosť odísť do zahraničia a prijať službu, na ktorú mal nárok v štáte, v ktorom je poistený, pričom však môže požiadať len o preplatenie nákladov v cene stanovenej v uvedenom štáte, a nie v cene vyúčtovanej v mieste poskytnutia služby.

Pokiaľ ide o prvú otázku, generálny advokát uvádza, že vzhľadom na to, že právo Únie nerozlišuje dôvody, pre ktoré určitý výkon nemožno uskutočniť v primeranom čase, **dočasný nedostatok materiálneho vybavenia treba považovať za zodpovedajúci nedostatku lekárskeho personálu**. Podľa jeho názoru preto **členský štát má povinnosť povoliť poskytnutie zdravotníckej služby** zaradenej do zoznamu výkonov hrazených jeho systémom sociálneho zabezpečenia v inom štáte Únie v prípade, ak **dočasný a prechodný nedostatok v určitom z jeho zdravotníckych zariadení skutočne znemožňuje jej poskytnutie**.

Naopak, v odpovedi na druhú skúmanú otázku generálny advokát zastáva názor, že pokiaľ je nedostatok materiálneho vybavenia pre vykonanie predmetnej zdravotníckej služby štrukturálnym nedostatkom, členský štát nie je povinný povoliť poskytnutie služby zaradenej do zoznamu výkonov hrazených jeho systémom sociálneho zabezpečenia v inom štáte Únie, aj keď to môže spôsobiť, že určité zdravotnícke výkony nebude možné skutočne poskytnúť. Bolo by to tak len vtedy, ak toto povolenie neohrozí životaschopnosť jeho systému sociálneho zabezpečenia.

Generálny advokát v tejto súvislosti uvádza, že členský štát, ktorý sa nachádza v tejto situácii štrukturálneho nedostatku, **by nebol schopný pokryť finančné náklady vyplývajúce z rozsiahlej migrácie** poistencov jeho systému sociálneho zabezpečenia, **za zdravotnou starostlivosťou** a poukazuje na to, že **jedným z obmedzení výkonu slobodného poskytovania služieb v odvetví zdravotníctva je práve podmienka, aby v štáte, v ktorom má pacient bydlisko, nedošlo k ohrozeniu poskytovania uvedených služieb ani k ohrozeniu celého plánovacieho a racionalizačného úsilia vynaloženého v tejto životne dôležitej oblasti**.

UPOZORNENIE: Súdny dvor nie je viazaný návrhmi generálneho advokáta. Úlohou generálnych advokátov je nezávisle navrhnúť Súdneho dvoru právne riešenie veci, ktorá im bola pridelená. Sudcovia Súdneho dvora od tohto momentu začínajú v tejto veci poradiť. Rozsudok bude vyhlásený neskôr.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) návrhov sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň ich prednesu.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Fotografie z prednesenia návrhov sú k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106